

Forbrugernes interesse for økologiske fødevarer

Det er vigtigt at udforske markedet for økologiske fødevarer, da størrelsen bestemmer vækstmulighederne for det økologiske landbrug. Der mangler viden om, hvordan såvel hjemme- som eksportmarkedet vil udvikle sig, og hvilke faktorer der er afgørende for den fremtidige udvikling. Dette forskningsprojekt har til formål at levere denne viden og derved forbedre grundlaget for den økologiske sektors udviklingsstrategier og den offentlige politik på området.

Projektets overordnede mål er at vurdere forbrugernes langsigtede interesse for økologiske fødevarer. Projektet er inddelt i to delprojekter. I delprojekt 1 analyseres markedspotentialet for økologiske fødevarer i ind- og udland. Ved hjælp af en overvældende mængde af ny information, er det muligt at opbygge et analyseapparat, der ikke blot kan give et øjebliksbillede, men også vurdere den langsigtede udvikling. På denne måde håber vi at kunne give et vigtigt bidrag til at forklare forskellige forbrugeres tilbøjelighed til at købe økologisk. Delprojekt 2 omhandler alternative afsætningsstrukturer på fremtidens øko-marked. Mulighederne indebærer blandt andet skabelse af nye relationer mellem producenter og forbrugere samt forsøg på at revitalisere landdistrikterne.

Det nyskabende ved projektet er, at der er adgang til data, der muliggør helt nye analyser. Data omfatter registreringer af over 2000 husstandes daglige forbrug af alle vigtige typer dagligvarer over en femårig periode – både økologiske og konventionelle produkter. Et sådant datagrundlag har aldrig før været til rådighed i den økologiske forbrugerforskning, hverken herhjemme eller i udlandet. En anden fordel er, at vi kan kombinere viden om forbrugernes faktiske adfærd, med spørgsmål stillet direkte til de samme forbrugere. I projektet udsender vi spørgeskema til husstande, der indgår i databasen, og kan på denne måde supplere med viden om forbrugernes holdninger og værdier i forhold til fx miljø, dyrevelfærd, fødevareresikkerhed og vaner omkring madlavning og måltider. En sådan kombination af information er unik. Ved hjælp af dette omfattende vidensgrundlag kan man analysere hvordan efterspørgslen afhænger af forbrugernes holdninger, værdier, indkomst, bopæl, familietype og alder, og hvordan dette spiller sammen med markedskomponenter som priser og markedsføring.

Der sættes særligt fokus på begreber som tillid og fødevareresikkerhed, og hvorledes forbrugerne opfatter disse begreber i relation til øko-varers oprindelse (dvs. alt fra lokalt producerede produkter til importerede varer), forarbejdningsgrad (dvs. alt fra nyopgravede kartofler til færdigretter), og deres salgskanaler (dvs. alt fra discountsupermarkeder til gårdsalg). Endelig analyseres effekterne af virkemidler som mærkning af øko-varer og anden information til forbrugere.

Forbruget i udlandet har været hæmmet af utilstrækkelige salgskanaler, forvirrende mærkning og høje merpriser, men i mange lande er forbrugernes interesse lige så høj som i Danmark, og der er således et stort eksportpotentiale. I projektet har vi adgang til udenlandske data på samme detaljerede niveau som de danske data, og vi vil således afdække udenlandske forbrugeres efterspørgsel og betydningen af forskellige markedsvilkår.

FØJO-projekt III.1

Forbrugernes interesse for økologiske fødevarer - barrierer og virkemidler for øget afsætning (COF)

Projektleder

Mette Wier
Fødevarøkonomisk Institut
Rolighedsvej 25, 1958 Frederiksberg C
Tlf.: 35 28 64 54, Fax: 35 28 68 01
E-mail: mew@foi.dk

Projektdeltagere

Lars Gårn Hansen og Kjeld Høgsbro, Amternes og Kommunernes
Forskningsinstitut
Martin Browning, KU, Katrin Millock, CIRED
Henrik Stender, GfK Danmark
Jan Holm Ingemann, Aalborg Universitet
Chris Kjeldsen, Aalborg Universitet

Forskningscenter for Økologisk Jordbrug (FØJO) koordinerer den økologiske jordbrugsforskning i Danmark med henblik på at sikre optimalt udbytte af de ressourcer, som afsættes til forskning.

FØJO er et såkaldt forskningscenter uden mure, hvor den forskningsfaglige kompetence udgøres af de forskere og institutioner, der deltager i centrets forskningsprogrammer. En samlet oversigt over forskningen kan findes på www.foejo.dk eller fås ved henvendelse til:

Forskningscenter for
Økologisk Jordbrug (FØJO)
Forskningscenter Foulum
Postboks 50
8830 Tjele